ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

3. května 2007 *

Ve věci C-303/05,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 35 EU, podaná rozhodnutím Arbitragehof (Belgie) ze dne 13. července 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 29. července 2005, v řízení

Advocaten voor de Wereld VZW

proti

Leden van de Ministerraad,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, E. Juhász a J. Klučka, předsedové senátů, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj), J. Makarczyk, U. Lõhmus, E. Levits a L. Bay Larsen, soudci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. července 2006,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Advocaten voor de Wereld VZW L. Deleuem, P. Bekaertem a F. van Vlaenderenem, advocaten,

— za belgickou vládu M. Wimmerem, jako zmocněncem, ve spolupráci s E. Jacubowitzem a P. de Maeyerem, avocats,

— za českou vládu T. Bočkem, jako zmocněncem,

— za španělskou vládu J. M. Rodríguez Cárcamem, jako zmocněncem,

— za francouzskou vládu G. de Berguesem a J.-C. Niolletem, jakož i E. Belliard, jako zmocněnci,

— za lotyšskou vládu E. Balode-Buraka, jako zmocněnkyní,

— za litevskou vládu D. Kriaučiūnasem, jako zmocněncem,

— za nizozemskou vládu H. G. Sevenster, M. de Mol a C. M. Wissels, jako zmocněnkyněmi,

— za polskou vládu J. Pietrasem, jako zmocněncem,

— za finskou vládu E. Bygglin, jako zmocněnkyní,

— za vládu Spojeného království S. Nwaokolo a C. Gibbs, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s A. Dashwoodem, barrister,

— za Radu Evropské unie S. Kyriakopoulou, jakož i J. Schuttem a O. Petersenem, jako zmocněnci,

— za Komisi Evropských společenství W. Bogensbergerem a R. Troostersem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. září 2006,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká posouzení platnosti rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1, dále jen „rámcové rozhodnutí").

2 Tato žádost byla předložena v rámci žaloby podané Advocaten voor de Wereld VZW (dále jen „Advocaten voor de Wereld") k Arbitragehof za účelem zrušení belgického zákona ze dne 19. prosince 2003 o evropském zatýkacím rozkazu (*Moniteur belge* ze dne 22. prosince 2003, s. 60075, dále jen „zákon ze dne 19. prosince 2003") a především jeho článku 3, čl. 5 odst. 1 a 2, jakož i článku 7.

Právní rámec

3 Podle pátého bodu odůvodnění rámcového rozhodnutí:

„Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo

výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva."

4 Šestý bod odůvodnění rámcového rozhodnutí uvádí:

„Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen' justiční spolupráce."

5 Podle sedmého bodu odůvodnění rámcového rozhodnutí:

„Jelikož cílů týkajících se nahrazení systému mnohostranného vydávání založeného na Evropské úmluvě o vydávání ze dne 13. prosince 1957 nelze dostatečně dosáhnout jednostranným jednáním členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Rada přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity ve smyslu článku 2 Smlouvy o Evropské unii a článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství. V souladu se zásadou proporcionality ve smyslu článku 5 Smlouvy o ES toto rámcové rozhodnutí nepřekračuje rámec toho, co je pro jeho dosažení nezbytné."

6 Podle jedenáctého bodu odůvodnění rámcového rozhodnutí:

„Ve vztazích mezi členskými státy by měl evropský zatýkací rozkaz nahradit všechny předchozí nástroje týkající se vydávání, včetně hlavy III prováděcí úmluvy k Schengenské dohodě."

7 Článek 1 rámcového rozhodnutí, které bylo přijato na základě čl. 31 odst. 1 písm. a) a b) EU a čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii."

8 Článek 2 rámcového rozhodnutí uvádí:

„1. Evropský zatýkací rozkaz lze vydat v případech jednání, které lze podle práva vystavujícího členského státu potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně 12 měsíců, nebo byl-li již rozsudkem uložen trest nebo nařízeno ochranné opatření, v případě trestu nebo ochranného opatření v délce nejméně čtyř měsíců.

2. Níže uvedené trestné činy, které lze ve vystavujícím členském státě potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky a které jsou vymezeny právem tohoto členského státu, jsou důvodem pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu podle podmínek tohoto rámcového rozhodnutí a bez ověření oboustranné trestnosti tohoto činu:

— účast na zločinném spolčení,

— terorismus,

— obchod s lidmi,

— pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie,

— nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami,

— nedovolený obchod se zbraněmi, střelivem a výbušninami,

— korupce,

— podvody včetně podvodů postihujících zájmy Evropských společenství ve smyslu Úmluvy ze dne 26. července 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství,

— praní výnosů z trestné činnosti,

— padělání měny včetně eura,

— počítačová trestná činnost,

— trestné činy proti životnímu prostředí, včetně nedovoleného obchodu s ohroženými druhy živočichů a ohroženými druhy a odrůdami rostlin,

— napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice a nedovoleném pobytu,

— vražda, těžké ublížení na zdraví,

— nedovolený obchod s lidskými orgány a tkáněmi,

— únos, omezování osobní svobody a braní rukojmí,

— rasismus a xenofobie,

— organizovaná nebo ozbrojená loupež,

— nedovolený obchod s kulturními statky, včetně starožitností a uměleckých děl,

— podvod,

— vydírání a vymáhání peněz za ochranu,

— výroba padělků a nedovolených napodobenin,

— padělání veřejných listin a obchodování s nimi,

— padělání platebních prostředků,

— nedovolený obchod s hormonálními látkami a jinými prostředky na podporu růstu,

— nedovolený obchod s jadernými a radioaktivními materiály,

— obchod s odcizenými vozidly,

— znásilnění,

— žhářství,

— trestné činy spadající do příslušnosti Mezinárodního trestního soudu,

— únos letadla nebo plavidla,

— sabotáž.

3. Rada může kdykoli po konzultaci s Evropským parlamentem na základě podmínek stanovených v čl. 39 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii jednomyslně rozhodnout o přidání dalších kategorií trestných činů na seznam uvedený v odstavci 2. Rada přezkoumá s přihlédnutím ke zprávě, kterou předloží Komise podle čl. 34 odst. 3, zda by měl být tento seznam rozšířen nebo pozměněn.

4. U jiných trestných činů než uvedených v odstavci 2 může být předání podmíněno tím, že jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu, nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu trestného činu."

9 Článek 31 rámcového rozhodnutí stanoví:

„1. Toto rámcové rozhodnutí nahrazuje od 1. ledna 2004 odpovídající ustanovení níže uvedených smluv použitelných v oblasti vydávání ve vztazích mezi členskými

státy, aniž je dotčeno jejich uplatňování ve vztazích mezi členskými státy a třetími zeměmi:

a) Evropská úmluva o vydávání ze dne 13. prosince 1957, její dodatkový protokol ze dne 15. října 1975, druhý dodatkový protokol ze dne 17. března 1978 a Evropská úmluva o potlačování terorismu ze dne 27. ledna 1977, pokud jde o vydávání;

b) Dohoda mezi dvanácti členskými státy Evropských společenství ze dne 26. května 1989 o zjednodušení a modernizaci způsobů doručování žádostí o vydání;

c) Úmluva ze dne 10. března 1995 o zjednodušeném postupu vydávání mezi členskými státy Evropské unie;

d) Úmluva ze dne 27. září 1996 o vydávání mezi členskými státy Evropské unie;

e) hlava III kapitola 4 Úmluvy ze dne 19. června 1990 k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.

2. Členské státy mohou nadále uplatňovat dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání platné v době přijetí tohoto rámcového rozhodnutí, pokud tyto

dohody nebo ujednání umožňují prohloubit nebo rozšířit cíle tohoto rámcového rozhodnutí a pokud pomáhají dále zjednodušit nebo usnadnit postupy předávání osob, na které se vztahuje evropský zatýkací rozkaz.

Členské státy mohou po vstupu tohoto rámcového rozhodnutí v platnost uzavírat dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání, pokud tyto dohody nebo ujednání umožňují prohloubit nebo rozšířit ustanovení tohoto rámcového rozhodnutí a pokud pomáhají dále zjednodušit nebo usnadnit postupy předávání osob, na které se vztahuje evropský zatýkací rozkaz zejména tím, že stanovují kratší lhůty než lhůty uvedené v článku 17, rozšiřují seznam trestných činů uvedený v čl. 2 odst. 2, dále omezují důvody odmítnutí stanovené v článcích 3 a 4 nebo snižují hranici trestní sazby stanovenou v čl. 2 odst. 1 nebo 2.

Dohodami a ujednáními uvedenými v druhém pododstavci nesmějí být v žádném případě dotčeny vztahy mezi členskými státy, které nejsou smluvními stranami těchto dohod nebo ujednání.

Členské státy oznámí Radě a Komisi do tří měsíců od vstupu tohoto rámcového rozhodnutí v platnost stávající dohody a ujednání uvedené v prvním pododstavci, které si přejí nadále uplatňovat.

Členské státy rovněž oznámí Radě a Komisi veškeré nové dohody a ujednání uvedené v druhém pododstavci do tří měsíců od jejich podpisu.

3. Uplatňují-li se smlouvy uvedené v odstavci 1 na území členských států nebo na území, za jejichž zahraniční vztahy je zodpovědný některý členský stát, které však nejsou v územní působnosti tohoto rámcového rozhodnutí, vztahy mezi těmito územími a ostatními členskými státy se nadále řídí uvedenými nástroji."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

10 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že návrhem ze dne 21. června 2004 podala Advocaten voor de Wereld k Arbitragehof žalobu směřující k úplnému nebo částečnému zrušení zákona ze dne 19. prosince 2003 provádějícího do belgického vnitrostátního práva ustanovení rámcového rozhodnutí.

11 Na podporu své žaloby Advocaten voor de Wereld uplatňuje zejména skutečnost, že je rámcové rozhodnutí neplatné z důvodu, že oblast evropského zatýkacího rozkazu měla být provedena smlouvou, a nikoliv rámcovým rozhodnutím, jelikož podle čl. 34 odst. 2 písm. b) EU mohou být rámcová rozhodnutí přijímána pouze za účelem „sbližování právních předpisů členských států", čemuž tak v projednávaném případě není.

12 Advocaten voor de Wereld mimoto tvrdí, že čl. 5 odst. 2 zákona ze dne 19. prosince 2003, provádějícího do belgického vnitrostátního práva čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí, porušuje zásadu rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace tím, že u trestných činů uvedených v posledně uvedeném ustanovení je v případě výkonu evropského zatýkacího rozkazu bez objektivního a rozumného odůvodnění

stanovena odchylka od požadavku na oboustrannou trestnost, zatímco u jiných trestných činů je tento požadavek zachován.

13 Advocaten voor de Wereld rovněž tvrdí, že zákon ze dne 19. prosince 2003 nesplňuje ani podmínky zásady legality v oblasti trestního práva, jelikož vypočítává nikoliv trestné činy s dostatečně jasným a přesným normativním obsahem, ale pouze široké kategorie nežádoucích jednání. Soudní orgán, který musí rozhodnout o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, má nedostatečné informace pro to, aby mohl účinně ověřit, zda trestné činy, pro které je vyžádaná osoba stíhána, nebo na základě kterých byl pro ni vynesen trest, spadají do jedné z kategorií uvedených v čl. 5 odst. 2 uvedeného zákona. Neexistence jasné a přesné definice trestných činů uvedených v tomto ustanovení povede k nestejnému provádění uvedeného zákona jednotlivými orgány pověřenými výkonem evropského zatýkacího rozkazu a z tohoto důvodu porušuje rovněž zásadu rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace.

14 Arbitragehof uvádí, že zákon ze dne 19. prosince 2003 je přímým důsledkem rozhodnutí Rady upravit oblast evropského zatýkacího rozkazu rámcovým rozhodnutím. Žalobní důvody uplatňované Advocaten voor de Wereld vůči uvedenému zákonu platí ve stejné míře i vůči rámcovému rozhodnutí. Rozdíly ve výkladech soudních orgánů ohledně platnosti aktů Společenství a platnosti právních předpisů zajišťujících jejich provedení do vnitrostátního práva by zpochybnily jednotu právního řádu Společenství a zasahovaly by do obecné zásady právní jistoty.

15 Arbitragehof dodává, že podle čl. 35 odst. 1 EU je pouze Soudní dvůr příslušný rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se platnosti rámcových rozhodnutí a že Belgické království uznalo podle odstavce 2 téhož článku příslušnost Soudního dvora v této oblasti.

16 Za těchto podmínek se Arbitragehof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je rámcové rozhodnutí [...] slučitelné s čl. 34 odst. 2 písm. b) Smlouvy [o EU], podle kterého mohou být rámcová rozhodnutí přijímána pouze za účelem sbližování právních předpisů členských států?

2) Je čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí [...] v rozsahu, v němž zrušuje u trestných činů v něm uvedených požadavek oboustranné trestnosti, slučitelný s čl. 6 odst. 2 Smlouvy [o EU] a především se zásadou legality v trestních věcech, jakož i se zásadou rovného zacházení a zásadou zákazu diskriminace zaručenými tímto ustanovením?“

K předběžným otázkám

K první otázce

K přípustnosti žaloby

17 Česká vláda tvrdí, že první předběžná otázka je nepřípustná z toho důvodu, že nutí Soudní dvůr k posouzení čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, což je ustanovení primárního práva, které se vymyká jeho kontrole.

18 Tato argumentace není opodstatněná. Podle čl. 35 odst. 1 EU má totiž Soudní dvůr za podmínek stanovených v tomto článku pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se platnosti a výkladu zejména rámcových rozhodnutí, což nezbytně znamená, že může být, i přes neexistenci výslovné příslušnosti k tomuto účelu, nucen provést výklad takových ustanovení primárního práva, jako je čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, je-li, jako ve věci v původním řízení, Soudní dvůr vyzván k posouzení toho, bylo-li rámcové rozhodnutí právem přijato na základě posledně uvedeného ustanovení.

19 Podle české vlády je první předběžná otázka nepřípustná rovněž proto, že z předkládacího rozhodnutí jasně nevyvstávají relevantní důvody, které by odůvodňovaly určení neplatnosti rámcového rozhodnutí. Tato vláda proto nemohla užitečně předložit k této otázce své vyjádření. Konkrétněji, jelikož Advocaten voor de Wereld tvrdí, že rámcové rozhodnutí nevedlo ke sblížení právních předpisů členských států, měla toto tvrzení doložit a Arbitragehof to měl uvést ve svém předkládacím rozhodnutí.

20 Je namístě připomenout, že informace poskytnuté v předkládacích rozhodnutích mají nejen umožnit Soudnímu dvoru, aby podal užitečné odpovědi, ale rovněž poskytnout vládám členských států, jakož i ostatním zúčastněným, možnost předložit vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora (viz zejména usnesení ze dne 2. března 1999, Colonia Versicherung a další, C-422/98, Recueil, s. I-1279, bod 5).

21 Ve věci v původním řízení obsahuje předkládací rozhodnutí pro splnění těchto požadavků dostatek údajů. Jak bylo totiž uvedeno v bodu 11 rozsudku v projednávané věci, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že Advocaten voor de Wereld zastává tezi, podle které měla být oblast evropského zatýkacího rozkazu

provedena smlouvou, a nikoliv rámcovým rozhodnutím, jelikož podle čl. 34 odst. 2 písm. b) EU mohou být rámcová rozhodnutí přijímána pouze za účelem „sbližování právních předpisů členských států", čemuž tak v projednávaném případě není.

22 Takové údaje jsou dostatečné nejen k tomu, aby umožnily Soudnímu dvoru poskytnout užitečnou odpověď, ale rovněž pro zachování možnosti předložit své vyjádření, kterou jsou nadáni dotčení účastníci řízení, členské státy, Rada a Komise podle článku 23 statutu Soudního dvora, o čemž ostatně svědčí vyjádření předložená všemi účastníky probíhajícího řízení, kteří v něm předložili vyjádření, včetně vyjádření předloženého českou vládou.

23 První předběžná otázka je proto přípustná.

K věci samé

24 Advocaten voor de Wereld tvrdí, na rozdíl od ostatních účastníků řízení, kteří předložili svá vyjádření v rámci řízení v projednávané věci, že oblast evropského zatýkacího rozkazu měla být upravena smlouvou, v souladu s čl. 34 odst. 2 písm. d) EU.

25 Jednak totiž nemohlo být rámcové rozhodnutí platně přijato pro účely takového sbližování právních předpisů, jaké je uvedeno v čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, jelikož Rada je pověřena přijímat rámcová rozhodnutí pouze k postupnému sbližování pravidel trestního práva výlučně v případech uvedených v čl. 29 druhém pododstavci třetí odrážce EU a čl. 31 odst. 1 písm. e) EU. Pro jiné společné postupy v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech musí Rada použít smlouvy podle čl. 34 odst. 2 písm. d) EU.

26 A jednak podle článku 31 rámcového rozhodnutí nahrazuje toto rozhodnutí od 1. ledna 2004 smluvní právo upravující vydávání ve vztazích mezi členskými státy. Přitom pouze akt téže povahy, a sice smlouva ve smyslu čl. 34 odst. 2 písm. d) EU, může platně stanovit odchylku od platného smluvního práva.

27 Tato argumentace nemůže obstát.

28 Jak totiž vyplývá zejména z čl. 1 odst. 1 a 2 rámcového rozhodnutí a z jeho pátého až sedmého a jedenáctého bodu odůvodnění, je předmětem tohoto rámcového rozhodnutí nahradit mnohostranný systém vydávání mezi členskými státy systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi soudními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí založených na zásadě vzájemného uznávání.

29 Vzájemné uznávání zatýkacích rozkazů vydaných v jednotlivých členských státech podle práva dotčeného státu vydání vyžaduje sblížení právních předpisů členských států týkajících se justiční spolupráce v trestních věcech a, konkrétněji, pravidel týkajících se podmínek, postupů a účinků předávání mezi vnitrostátními orgány.

30 Takový je právě předmět rámcového rozhodnutí, co se týče zejména pravidel týkajících se uvedených kategorií trestných činů, u kterých nedochází k ověření oboustranné trestnosti (čl. 2 odst. 2), důvodů povinného nebo nepovinného odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu (články 3 a 4), jeho obsahu

a formy (článek 8), doručení takového rozkazu a postupů pro doručování (články 9 a 10), minimálních záruk, které musejí být poskytnuty vyžádané nebo zatčené osobě (články 11 až 14), lhůt a postupů pro rozhodnutí o výkonu uvedeného rozkazu (článek 17) a lhůt pro předání vyžádané osoby (článek 23).

31 Rámcové rozhodnutí je založeno na čl. 31 odst. 1 písm. a) a b) EU, který stanoví, že společný postup v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech směřuje k usnadňování a urychlování spolupráce justičních orgánů v řízení a při výkonu rozhodnutí, jakož i k usnadňování vydávání mezi členskými státy.

32 Na rozdíl od tvrzení Advocaten voor de Wereld neumožňuje žádný poznatek dojít k závěru, že se sbližování právních předpisů členských států přijímáním rámcových rozhodnutí na základě čl. 34 odst. 2 písm. b) EU týká pouze pravidel trestního práva těchto států uvedených v čl. 31 odst. 1 písm. e) EU, a sice pravidel týkajících se znaků skutkové podstaty trestných činů a použitelných trestů v oblastech vyjmenovaných v tomto ustanovení.

33 Podle čl. 2 prvního pododstavce čtvrté odrážky EU patří rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva mezi cíle sledované EU a čl. 29 první pododstavec EU stanoví, že za účelem toho, aby mohla být občanům poskytnuta vysoká úroveň ochrany v takovém prostoru, je rozvíjen společný postup členských států, zejména v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech. Podle druhého pododstavce druhé odrážky téhož článku se na dosažení tohoto cíle podílí „užší spolupráce justičních a jiných příslušných orgánů členských států [...] v souladu s články 31 [EU] a 32 [EU]".

34 Článek 31 odst. 1 písm. a) a b) EU nicméně neobsahuje žádné údaje týkající se právních nástrojů, které musí být za tímto účelem použity.

35 Krom toho, čl. 34 odst. 2 EU obecně uvádí, že Rada „přijímá opatření a podporuje [...] spolupráci sloužící cílům Unie" a opravňuje „[z]a tím účelem" Radu k přijímání různých druhů aktů vyjmenovaných v uvedeném odst. 2 písm. a) až d), mezi kterými jsou uvedena rámcová rozhodnutí a smlouvy.

36 Mimoto, ani čl. 34 odst. 2 EU, ani žádné jiné ustanovení hlavy VI Smlouvy o EU nerozlišuje mezi druhy aktů, které mohou být přijaty v závislosti na předmětu, kterého se týká společný postup v oblasti spolupráce v trestních věcech.

37 Článek 34 odst. 2 EU rovněž tak nezavádí pořadí přednosti mezi jednotlivými nástroji, které jsou v tomto ustanovení vyjmenovány, takže není vyloučeno, že Rada může volit mezi několika nástroji pro úpravu téže oblasti, s výhradou mezí stanovených povahou zvoleného nástroje.

38 Za těchto podmínek nemůže být čl. 34 odst. 2 EU v rozsahu, ve kterém vyjmenovává a obecně definuje jednotlivé druhy právních nástrojů, které mohou být použity pro „dosažení cílů Unie" uvedených v hlavě VI Smlouvy o EU, vykládán tak, že vylučuje, aby se sbližování právních předpisů členských států přijetím rámcového rozhodnutí na základě uvedeného odst. 2 písm. b) mohlo týkat jiných oblastí, než které jsou uvedeny v čl. 31 odst. 1 písm. e) EU, a zejména oblasti evropského zatýkacího rozkazu.

39 Výklad, podle kterého není sbližování právních předpisů členských států přijímáním rámcových rozhodnutí povoleno pouze v oblastech uvedených v čl. 31 odst. 1 písm. e) EU, je podepřen týmž odst. 1 písm. c), který uvádí, že společný postup směřuje rovněž k „zajišťování slučitelnosti příslušných předpisů členských států, pokud je to nezbytné ke zlepšení této [justiční] spolupráce [v trestních věcech]", aniž by rozlišoval mezi jednotlivými druhy aktů, které mohou být použity za účelem sbližování těchto předpisů.

40 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě čl. 34 odst. 2 písm. c) EU vylučuje, aby Rada mohla při sbližování právních předpisů členských států použít rozhodnutí a že právní nástroj společného postoje ve smyslu téhož odst. 2 písm. a) musí být omezen na definování přístupu Unie k určité otázce, vyvstává tedy otázka, zda mohla Rada, na rozdíl od tvrzení Advocaten voor de Wereld, platně upravit oblast evropského zatýkacího rozkazu cestou rámcového rozhodnutí, spíše nežli prostřednictvím smlouvy podle čl. 34 odst. 2 písm. d) EU.

41 Je-li pravda, že evropský zatýkací rozkaz mohl být rovněž předmětem smlouvy, do posuzovací pravomoci Rady spadá, aby dala přednost právnímu nástroji rámcového rozhodnutí, jakmile jsou, jako v projednávaném případě, splněny podmínky pro přijetí takového aktu.

42 Tento závěr není vyvrácen okolností, že podle čl. 31 odst. 1 rámcového rozhodnutí nahrazuje toto rámcové rozhodnutí ve vztazích mezi členskými státy od 1. ledna 2004 odpovídající ustanovení starších smluv týkajících se vydávání, které jsou uvedeny v tomto ustanovení. Jakýkoliv jiný výklad, který nemá oporu ani v čl. 34

odst. 2 EU, ani v jakémkoliv jiném ustanovení Smlouvy o EU, by mohl zbavit možnost přijímat rámcová rozhodnutí v oblastech dříve upravených mezinárodními smlouvami, která byla přiznána Radě, podstatné části jejího užitečného účinku.

43 Z toho plyne, že rámcové rozhodnutí nebylo přijato při nerespektování čl. 34 odst. 2 písm. b) EU.

Ke druhé otázce

44 Advocaten voor de Wereld tvrdí, na rozdíl od všech ostatních účastníků řízení, kteří předložili svá vyjádření v rámci řízení v projednávané věci, že čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí v té části, ve které odstraňuje ověřování oboustranné trestnosti u trestných činů, které jsou uvedeny v tomto ustanovení, je v rozporu se zásadou rovného zacházení a zásadou zákazu diskriminace, jakož i zásadou legality v trestních věcech.

45 Bez dalšího je třeba uvést, že podle článku 6 EU je Unie založena na zásadě právního státu a ctí základní práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950 a ta, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, jako obecné zásady práva Společenství. Z toho vyplývá, že orgány podléhají přezkumu souladu svých aktů se smlouvami a obecnými právními zásadami stejně jako členské státy, když provádějí právo Unie (viz zejména rozsudky ze dne 27. února 2007, Gestoras Pro Amnistía a další v. Rada, C-354/04 P, Sb. rozh. s. I-1579, bod 51, a Segi a další v. Rada, C-355/04 P, Sb. rozh. s. I-1657, bod 51).

46 Je nesporné, že mezi tyto zásady patří jak zásada legality trestných činů a trestů, tak zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace, které byly rovněž znovu potvrzeny v článcích 49, 20 a 21 Listiny základních práv Evropské unie vyhlášené v Nice dne 7. prosince 2000 (Úř. věst. C 364, s. 1).

47 Soudnímu dvoru proto přísluší, aby posoudil platnost rámcového rozhodnutí s ohledem na uvedené zásady.

K zásadě legality trestných činů a trestů

48 Podle Advocaten voor de Wereld je seznam více než třiceti trestných činů, u kterých je upuštěno od tradiční podmínky oboustranné trestnosti, trestá-li je vystavující členský stát trestem odnětí svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky, v tomto bodě široký a neurčitý, takže porušuje, nebo přinejmenším může porušovat, zásadu legality v trestním právu. Trestné činy uvedené v tomto seznamu nejsou doplněny svojí zákonnou definicí, ale představují velmi široce definované kategorie nežádoucích jednání. Na osobu zbavenou svobody při výkonu evropského zatýkacího rozkazu bez ověření oboustranné trestnosti se nevztahuje záruka, podle které musí trestní zákon splňovat podmínky spojené s přesností, jasností a předvídatelností umožňující každému, aby v okamžiku spáchání svého činu věděl, zda je tento čin trestný či nikoliv, a to na rozdíl od osob, které jsou zbaveny svobody mimo rámec evropského zatýkacího rozkazu.

49 Je třeba připomenout, že zásada legality trestných činů a trestů (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), která je součástí obecných zásad práva, které jsou základem ústavních tradic společných členským státům, byla rovněž zakotvena několika mezinárodními smlouvami a zejména v čl. 7 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně

lidských práv a základních svobod (viz v tomto smyslu zejména rozsudky ze dne 12. prosince 1996, X, C-74/95 a C-129/95, Recueil, s. I-6609, bod 25, a ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, body 215 až 219).

50 Tato zásada předpokládá, aby zákon jasně stanovil trestné činy a tresty, které je potlačují. Tato podmínka je splněna, pokud se má procesní subjekt možnost z textu příslušného ustanovení, a v případě potřeby z výkladu, který k němu podaly soudy, dozvědět, z jakých úkonů a opomenutí mu vzniká trestněprávní odpovědnost (viz zejména ESLP, rozsudek Coëme v. Belgie ze dne 22. června 2000, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí*, 2000-VII, s. 1, bod 145).

51 Podle čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí jsou trestné činy, které jsou uvedeny v tomto ustanovení, pokud je „lze ve vystavujícím členském státě potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky a které jsou vymezeny právem tohoto členského státu", důvodem pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu bez ověření oboustranné trestnosti tohoto činu.

52 V důsledku toho, i když členské státy doslovně převezmou výčet kategorií trestných činů uvedený v čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí za účelem jeho provedení, samotná definice těchto trestných činů a použitelné tresty vyplývají z práva „členského státu vystavení". Účelem rámcového rozhodnutí není harmonizace dotčených trestných činů, pokud jde o znaky jejich skutkové podstaty nebo o tresty, kterými jsou postihovány.

53 Proto, odstraňuje-li čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí ověřování oboustranné trestnosti u kategorií trestných činů uvedených v tomto ustanovení, jejich definice a použitelné tresty i nadále spadají do pravomoci práva členského státu vystavení,

které, jak je ostatně uvedeno v čl. 1 odst. 3 téhož rámcového rozhodnutí, musí ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 EU a, v důsledku toho, zásadu legality trestných činů a trestů.

54 Z toho plyne, že čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí, v rozsahu, ve kterém odstraňuje ověření požadavku oboustranné trestnosti u trestných činů uvedených v tomto ustanovení, není neplatný z důvodu porušení zásady legality trestných činů a trestů.

K zásadě rovného zacházení a zásadě zákazu diskriminace

55 Podle Advocaten voor de Wereld je rámcovým rozhodnutím porušena zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace, jelikož u jiných trestných činů než uvedených v jeho čl. 2 odst. 2 může být předání podmíněno tím, že jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu. Toto rozlišení není objektivně odůvodněné. Odstranění ověření oboustranné trestnosti je o to zpochybnitelnější, že v rámcovém rozhodnutí není uvedena žádná zevrubná definice činů, u kterých je předání požadováno. Režim tohoto rámcového rozhodnutí povede k neodůvodněnému rozdílnému zacházení s procesními subjekty v závislosti na tom, došlo-li k předmětnému jednání ve vykonávajícím členském státě nebo mimo území tohoto státu. Tytéž procesní subjekty jsou tedy posuzovány odlišně, pokud jde o odnětí svobody, aniž by to bylo odůvodněno.

56 Je namístě uvést, že zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace vyžadují, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými

situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz zejména rozsudek ze dne 26. října 2006, Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, Sb. rozh. s. I-10211, bod 72 a uvedená judikatura).

57 Pokud jde jednak o výběr 32 kategorií trestných činů uvedených v čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí, Rada mohla mít za to, na základě zásady vzájemného uznávání a s ohledem na vysoký stupeň důvěry a solidarity mezi členskými státy, že buď z důvodu jejich vlastní povahy, nebo z důvodu uloženého trestu s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky patří dotčené kategorie trestných činů mezi kategorie, u nichž závažnost narušení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti odůvodňují, aby ověření oboustranné trestnosti nebylo vyžadováno.

58 Proto i za předpokladu, že by situace osob podezřelých ze spáchání trestného činu spadajícího do seznamu uvedeného v čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí nebo odsouzených za to, že se dopustily takového trestného činu, byla srovnatelná se situací osob podezřelých nebo odsouzených ze spáchání jiných trestných činů, než které jsou uvedeny v tomto ustanovení, je rozlišování v každém případě objektivně odůvodněné.

59 Co se týče dále skutečnosti, že by nedostatečná přesnost definice dotčených kategorií trestných činů mohla způsobit rozdílné provádění rámcového rozhodnutí v jednotlivých vnitrostátních právních řádech, stačí uvést, že jeho předmětem není harmonizace hmotného trestního práva členských států a že žádné ustanovení hlavy VI Smlouvy o EU, jejíž články 34 a 31 byly označeny jako právní základ tohoto rámcového rozhodnutí, nepodřizuje použití evropského zatýkacího rozkazu harmonizaci trestněprávních předpisů členských států v oblasti dotčených trestných činů (viz obdobně zejména rozsudky ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01 a C-385/01, Recueil, s. I-1345, bod 32, stejně jako ze dne 28. září 2006, Gasparini a další, C-467/04, Sb. rozh. s. I-9199, bod 29).

60 Z toho plyne, že čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí, v rozsahu, ve kterém odstraňuje ověření požadavku oboustranné trestnosti u trestných činů uvedených v tomto ustanovení, není neplatný z důvodu porušení čl. 6 odst. 2 EU a konkrétněji zásady legality trestných činů a trestů, stejně jako zásady rovného zacházení a zásady zákazu diskriminace.

61 Vzhledem ke všem přecházejícím úvahám je namístě odpovědět, že přezkum položených otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost rámcového rozhodnutí.

K nákladům řízení

62 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Přezkum položených otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy.

Podpisy.